

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Tenir el govern i perdre el país

Todd S. Purdum, a *Politico*, fa poc plantejava una paradoxa molt interessant a propòsit de Hillary Clinton i les properes eleccions presidencials nord-americanes. Segons aquest analista polític, Hillary “podria guanyar la presidència, però perdre el país”. La causa és que, tot i que ella és probablement la millor governant de tots els candidats, Donald Trump a la dreta i Bernie Sanders a l’esquerra són els qui tenen un discurs més clar i contundent per satisfer el malestar de la gran majoria d’electors indignats per la pèrdua de la seva posició passada i l’enfonsament de les seves expectatives de futur. Efectivament, Trump i Sanders prometen grans canvis i apunten a grans culpables –contra la immigració un, contra Wall Street l’altre– mentre Clinton *només* ofereix la garantia de continuar la feina ben feta dels seus predecessors demòcrates, Bill Clinton i Barack Obama.

AQUESTA PARADOXA m’ha fet pensar si a Europa, i a Catalunya, no es produeix una situació semblant. És a dir, que podria ser que els que tenen –o tindrien– més capacitat per governar amb seny el país i fer-lo prosperar són els que n’estan perdent més ràpidament el pols i, en definitiva, la confiança. En canvi, els que disposen d’un missatge contundent en contra dels mals que objectivament s’han viscut, són els que obtenen fàcilment la simpatia del ciutadà, al marge de la seva capacitat per governar i complir les promeses de canvi. O dit d’una altra manera: els sectors socials –minoritaris– que en aquests anys de crisi, malgrat tot, han conservat relativament la seva posició –i que han seguit fent funcionar el país tot i les dificultats– enyoren l’estabilitat i l’ordre d’un bon govern. Però aquells –la majoria– que han perdut les seves posicions, particularment la classe mitjana que s’ha empobrit de manera notable, i que han vist frustrats els seus projectes de futur, es revengen votant la revolució o alguna cosa que s’hi acosti.

SI AIXÒ FOS AIXÍ, un govern seriós, complidor dels compromisos –per tant, que ajustés promeses a possibilitats–, a la vista dels molts damnificats per la crisi, seria considerat poc de fiar, potser covard i tot, i semblaria mancat d’idees i iniciativa. Per contra, la confiança quedaria dipositada ens els extrems. Purdum es referia a Nord-amèrica. Però després hem tingut les eleccions a Àustria, en un pols igualat entre extrema dreta i ecologistes. A Espa-

PERE VIRGLI

.....
Sense el
sobiranisme,
la radicalització
política cap
als extrems
hauria estat
encara més gran

nya, pujarà el PP –a manca de res més a la dreta o, si es vol, gràcies a la seva radical dretanització– i pujarà Podem, en detriment del centre que podria representar el PSOE. I Catalunya no n’és pas l’excepció.

EL RESULTAT d’aquesta paradoxa política és el progressiu desmantellament del centre, el seu descrèdit, potser la seva progressiva desaparició, fins a esdevenir un espai buit o residual, no sabem per quant de temps. De manera que la centralitat –a la qual aspira el que hagi de ser la nova Convergència, o la que representava el PSC, o on podria ser aviat ERC ara que li toca governar–, en aquests moments, no pot escriure cap gran història, ni oferir cap gran promesa, ni generar confiança i entusiasme. Són mals temps per prometre *només* centralitat i un bon govern.

TANMATEIX, la particularitat del cas català és que el sobiranisme havia creat un centre tan excepcional com transitori. Sense el sobiranisme, centrat i centrador, la radicalització cap als extrems –i la consegüent desestabilització– hauria estat encara més gran. Però l’independentisme també es veu constantment amenaçat per la paradoxa de Purdum: per bé que és qui millor pot governar el país –ara i en el futur–, té el risc de perdre’l si no sap mantenir ferma la promesa d’un futur més just, més pròsper, més digne.